
**ՀՈԳԵԿԱՆ ԵՎ ՆԱՐԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ
ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԽՆԱՄՔԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ**

ԶԵԿՈՒՅՑ

Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ

Բաց Հասարակության Հիմնադրամներ-Հայաստան

Զեկույցը կազմեց՝ Աբրահամ Արտաշեսյան

**Խմբագրեցին՝ Արթուր Սաքունց
Մարիետա Թեմուրյան**

Սույն զեկույցում առաջին անգամ ներկայացվում է հոգեկան և նարկոլոգիական բժշկական օգնության և ինսանքի ծառայությունների ֆինանսավորման գնահատականը ըստ մարդու իրավունքների չափորոշիչների:

Զեկույցի հրատարակումն իրականացվել է Բաց Հասարակության Հիմնադրամներ կազմակերպության ֆինանսական աջակցությամբ «Կազմակերպության կարողությունների զարգացմանն աջակցություն» ծրագրի շրջանակներում:

Զեկույցում արտահայտված տեսակետերը, մեկնաբանություններն ու եզրահանգումները պարկանում են հեղինակներին և հնարավոր է, որ չհամապատասխանեն ֆինանսավորող կազմակերպության տեսակետներին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	4
Բաշխման արդյունավետություն	4
Պլանավորման արդյունավետություն և ծառայության հասանելիություն	6
Տնտեսական արդյունավետություն	8
Թափանցիկություն	16
Եզրակացություններ և առաջարկություններ	17
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1	19
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2	20
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3	44
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4	46

ՆԱԽԱԲԱՆ

«Երկարաժամկետ հեռանկարի տեսանկյունից չկա հակասություն տնտեսական աճի, կառնությունն ուղղված միջոցների և առավել խոցելի խմբերի խնամքի ու պաշտպանության ապահովման միջև: Տնտեսման կոշտ միջոցները, որոնք խթանում են անհավասարությունը խնդիրների լուծումը միայն ապագա կրեդիտիտեն, իսկ որոշ ոլորտներում կհանգեցնեն նրան, որ հարկավոր կլինի ավելի շատ միջոցներ ծախսել այդ խնդիրների լուծման ուղղությամբ երկարաժամկետ հեռանկարում:

Խաղաքարտին դրված են ընդհանուր արդարության և սոցիալական համահմմնավածության կարևորագույն արժեքները...»

ԹՈՒՄԱ ՀԱՄԱՐՔԵՐԳ

Հիմք ընդունելով ՀՀ Սահմանադրության 1-ին, 38-րդ հոդվածները, 48-րդ հոդվածի 4-րդ կետը և 89-րդ հոդվածի 5-րդ կետը, «Հոգեբուժական օգնության մասին», «Թմրամիջոցների և հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի մասին», «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» ՀՀ օրենքները, «Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» 2004 թ. մարտի 4-ի N 318-Ն, «Հոգեբուժական օգնության և սպասարկման տեսակների ցանկն ու կառուցվածքը հաստատելու մասին» 2010 թ. ապրիլի 1-ի N 350-Ն ՀՀ կառավարության որոշումները՝ Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակը նախաձեռնել է սույն ուսումնասիրությունը՝ պարզելու հոգեբուժական և նարկոլոգիական ծառայությունների տրամադրման առումով պետության՝ նշված օրենսդրությամբ ստանձնած պարտավորությունների կատարումը, այդ ծառայությունների տրամադրման առկա ծավալների համապատասխանությունը հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից կախվածություն ունեցող անձանց իրավունքների ապահովմանը, հոգեբուժական և նարկոլոգիական ծառայությունների ֆինանսական կառավարման արդյունավետությունը և ծառայությունների մատուցման թափանցիկությունը: Այն լույս կսփռի հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից կախվածություն ունեցող անձանց իրավունքների իրականացման խնդիրներին և կգնահատի հանրային ֆինանսների ծախսման արդյունավետությունը և թափանցիկությունը նշված բժշկական ծառայությունների մատուցման ժամանակ:

Ուսումնասիրության իրականացման համար դիտարկվել են՝

- **բաշխման արդյունավետությունը**՝ շեշտադրելով հոգեբուժական և նարկոլոգիական բժշկական ծառայությունների տրամադրմանը հատկացվող ֆինանսական միջոցների մակարդակը այլ բժշկական ծառայությունների համեմատությամբ,

- **պլանավորման արդյունավետությունը**՝ ոլորտի համար սահմանված նպատակների և խնդիրների լուծման համար պլանավորվող ֆինանսական միջոցները, դրանց համապատասխանությունը իրավական ակտերին

- **տնտեսական արդյունավետությունը**՝ առանձին նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների կողմից պետական բյուջեից հատկացված միջոցների ծախսման արդյունավետությունը,

- **ծառայությունների հասանելիությունը**՝ բժշկական օգնության կարիք ունեցող անձանց ծառայություններից օգտվելու հնարավորությունը,

- **թափանցիկությունը**՝ տեղեկատվության հասանելիությունը և քաղաքացիական վերահսկողության հնարավորությունները:

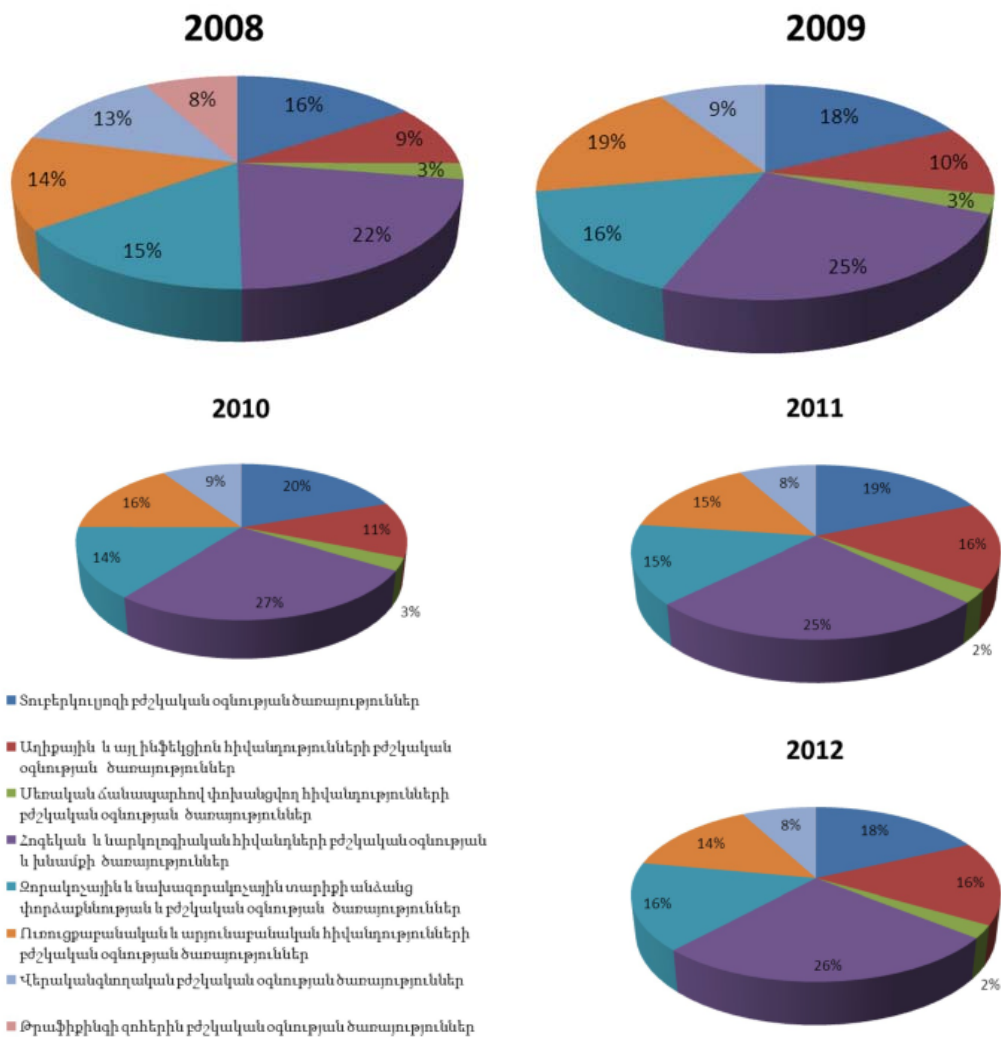
Բաշխման արդյունավետություն

Հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից կախվածություն ունեցող անձանց բժշկական օգնության և խնամքի ծառայությունների ֆինանսավորումը դիտարկելով բաշխման

արդյունավետության տեսակետից՝ նախ և առաջ ուսումնասիրվել և հստակեցվել է ծառայությունների առաջնահերթության մակարդակը այլ ծառայությունների համեմատությամբ: ՀՀ առողջապահության նախարարության պաշտոնական կայքում հրապարակված ազգային առողջապահական ծրագրերի շարքում հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդությունների գծով ծրագրեր առկա չեն¹: Ծրագրերի շարքում են ՀՀ տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ազգային ծրագիրը, Իմունակամխարգեման ազգային ծրագիրը, Վերարտադրողականության վերականգնման ազգային ծրագիրը, ՀՀ-ում ծխելու դեմ պայքարի 2010-2015 թթ. պետական ծրագիրը, Առավել բարձր մահացության բերող երեք հիվանդությունների (արյան շրջանառության համակարգի, չարորակ նորագոյացությունների և շաքարային դիաբետի) ազգային ռազմավարական ծրագրերը, ՀՀ-ում մալարիայի ներբեռնումը և արմատավորումը կանխարգելելու 2011-2015 թթ. պետական ծրագիրը: Սույնով պետությունը սահմանում է, որ ՀՀ կառավարության համար նշված ծրագրերը առավելություն ունեն: Հետևաբար այս ուղղություններով պետք է պետական բյուջեից զգալի ֆինանսական միջոցներ հատկացվեն:

Պետական բյուջեում «Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ» տողը ներառված է «Մասնագիտացված հիվանդանոցային ծառայություններ» ենթաբաժնում: Նշված ենթաբաժնում դրա տեսակակար կշիռը 22% է: Մասնագիտացված հիվանդանոցային ծառայությունների տեսակարար կշիռները և բյուջետային տողերը ներկայացված են գծապատկեր 1-ում:

Գծապատկեր 1. «Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ» հոդվածի տեսակարար կշիռը «Մասնագիտացված հիվանդանոցային ծառայություններ» ենթաբաժնում

¹ http://moh.am/?section=static_pages/index&id=215

Գծապատկերից երևում է, որ պետական բյուջեից հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններին մյուս մասնագիտացված հիվանդանոցային ծառայությունների համեմատությամբ զգալի միջոցներ են տրամադրվում (միջինը 25%), որը գերազանցում է ն՝ տուբերկուլյոզի բժշկական օգնության (միջինը 18%), ն՝ ուռուցքաբանական և արյունաբանական հիվանդությունների բժշկական օգնության ծառայություններին (միջինը 16%):

Հարկ է նաև նշել, որ հանրապետությունում հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից կախվածություն ունեցող անձանց թիվը նույնպես զգալի է (տե՛ս աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1. Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված պացիենտների թվաքանակը ըստ հիվանդությունների²:

Հիվանդությունը	2008	2009	2010	2011
Չարորակ նորագոյացություններով	7336	7657	7593	7858
Սուր աղիքային վարակներ	5767	5666	7506	7893
Հոգեկան խանգարումներով	2495	2689	3584	2956
Ակտիվ թոքախտով	1486	1431	1322	1182
Վեներական հիվանդություններով	716	726	588	535
Ալկոհոլիզմով և թմրամոլությամբ	666	595	616	506

Ինչպես երևում է աղյուսակից, տարվա ընթացքում առաջին անգամ բացահայտված հոգեկան խանգարումներով անձանց թիվը 2008 թ.՝ 2549 է, 2009 թ.՝ 2689 և 2010 թ.՝ 3584: Ընդհանուր առմամբ 2011 թ. դրությամբ ՀՀ բուժօգնություններում հաշվառված են **45,116³** հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող անձինք, որը 2010 թ. համեմատ նվազել է 1041-ով: Ալկոհոլով և թմրամոլությամբ տառապող անձանց թիվը 2008, 2009 և 2010 թթ. համար համապատասխանաբար 666, 595 և 616 է:

Բերված վիճակագրությունը վկայում է, որ հոգեկան և նարկոլոգիական ծառայությունները լուրջ ուշադրության կարիք են պահանջում: Մինչդեռ ոլորտում ռազմավարության հստակ ծրագրերի բացակայությունը խոչընդոտում է առկա խնդիրների հետևողական լուծմանը և նվազեցնում բաշխման արդյունավետությունը: Այս պայմաններում, չնայած ծախսերի մեծ տեսակարար կշռին, ընդհանուր «Մասնագիտացված հիվանդանոցային ծառայություններ» ենթաբաժնից անհնար է դատել, թե արդյոք առկա ֆինանսական միջոցները բաշխվում են առավել արդյունավետ՝ ապահովելով սոցիալական արդարություն, մասնավորապես հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից կախվածություն ունեցող անձանց բուժվելու իրավունքի իրականացումը:

Պլանավորման արդյունավետություն և ծառայության հասանելիություն

Պետությունը օրենսդրությամբ երաշխավորում է հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից, ալկոհոլից կախվածություն ունեցող անձանց անվճար բժշկական օգնության տրամադրումը: Այդ նպատակով ամեն տարի պետական բյուջեով պլանավորվում են համապատասխան ֆինանսական միջոցներ, որոնք ապահովում են նշված ծառայությունների անվճար տրամադրումը: Բուժօգնություններն իրենց մատուցած ծառայությունների համար փոխհատուցվում են պետական բյուջեից՝ նշված ֆինանսական միջոցների հաշվին՝ ըստ սահմանված կարգի: Մասնավորապես, կառավարության 2004 թվականի N318-Ն «Պետության կողմից անվճար բուժօգնության և սպասարկման մասին» որոշումը սահմանում է բժշկական կազմակերպությունների կողմից ծառայությունների մատուցման ֆինանսավորման և փոխհատուցումների կարգը: Սույն որոշմամբ նշված

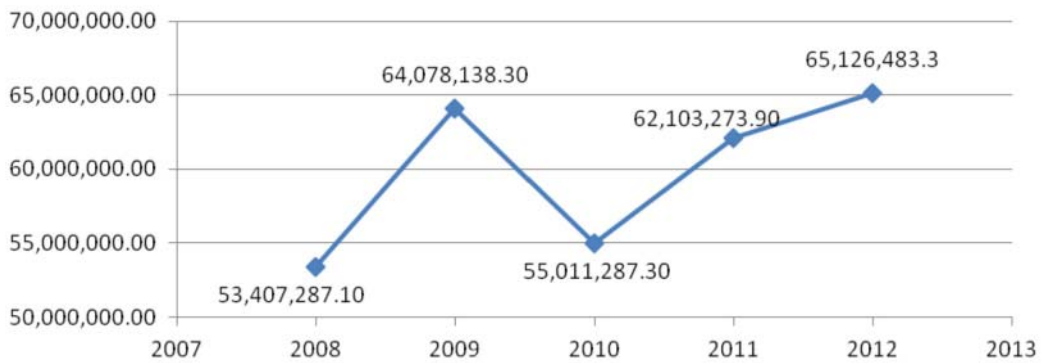
² Առողջապահություն, Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք -2012
³ Առողջապահություն, Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք -2011, էջ 170

բժշկական ծառայությունները մատուցվում են սահմանափակված բյուջեի սկզբունքով, երբ ֆինանսավորումն իրականացվում է փաստացի կատարված աշխատանքների դիմաց, սակայն ոչ ավելի, քան կազմակերպության և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ֆինանսավորումն իրականացնող կամ նրա կողմից լիազորված մարմնի միջև (այսուհետ՝ պատվիրատու) կնքված՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին բժշկական օգնության և սպասարկման իրականացման ու փոխհատուցման մասին պայմանագրով սահմանված գումարը⁴:

2009, 2010, 2011 և 2012 թթ. պետական բյուջեով առողջապահությանը հատկացվել են համապատասխանաբար 64,078,138.30 (փաստացի կատարվել է 55,565,752.8), 55,011,287.3 (փաստացի կատարվել է 55,869,518.1), 62,103,273.90 (փաստացի կատարվել է 62,893,709.84) և 65,126,483.3 (փաստացի կատարվել է 64,498,957.0) ՀՀ դրամ:

Գծապատկեր 2. Առողջապահական ծախսերը 2008-2012 թթ.

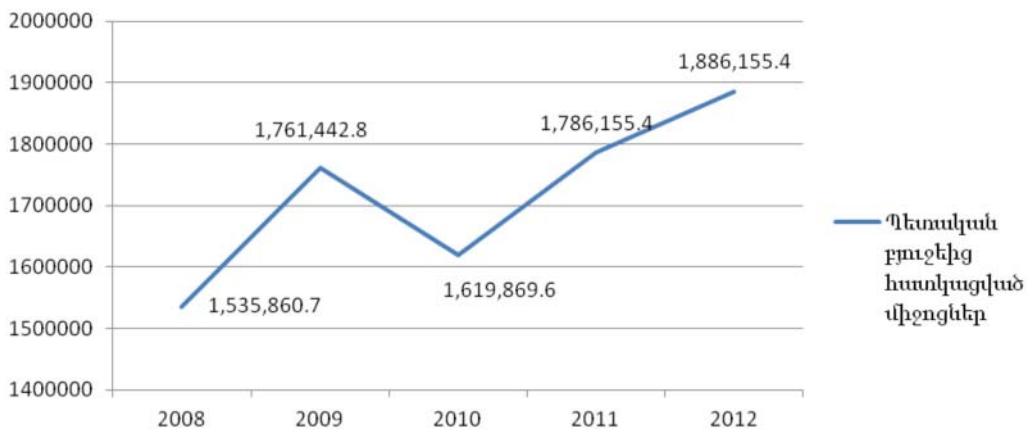
(հազ. դրամ)

Կատարված առողջապահական ընդհանուր ծախսերի մեջ հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից, ալկոհոլից կախվածություն ունեցող անձանց բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններին հատկացվել է 2008 թ.՝ 1,535,860.70, 2009 թ.՝ 1,761,442.80, 2010 թ.՝ 1,619,869.60, 2011 թ.՝ 1,786,155.00 և 2012 թ.՝ 1,886,155.40 հազար դրամ:

Գծապատկեր 3. Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայությունների ծախսերը 2008-2012 թթ.

(հազ. դրամ)

Ըստ տարիների համադրելով պլանային հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայությունների ծախսերը ընդհանուր առողջապահության պետական բյուջեի հետ՝ հստակ երևում է, որ նշված ծառայությունների մատուցման ծավալները կախված է առողջապահական բյուջեի մեծությունից՝ մոտ 2.8% տարեկան:

⁴ ՀՀ կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 29-ի N 643-Ն որոշում, 2 կետի 1)-ին ենթակետ

Աղյուսակ 2. Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայությունների ծախսերը ընդհանուր առողջապահության պետական բյուջեի մեջ

Տարի	Առողջապահության բյուջե (պլանային)	Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ	Ծախսը ընդհանուր բյուջեի մեջ (%)
2008	53,407,287.10	1,535,860.70	2.88%
2009	64,078,138.30	1,761,442.80	2.75%
2010	55,011,287.30	1,619,869.60	2.94%
2011	62,103,273.90	1,786,155.00	2.88%
2012	65,126,483.30	1,886,155.40	2.90%

Ներկայումս կարելի է պնդել, որ հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայությունները պլանավորվում են և հասանելի են տվյալ տարվա բյուջեի մեծության չափով, այլ ոչ նախորդ տարվա ընթացքում փաստացի կատարված ծախսերի հիման վրա: Նշվածը հակասում է Կառավարության N318-Ն որոշման Հավելված 2-ի «Ամենամյա առողջապահական պետական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում՝ պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպման և ֆինանսավորման» կարգի «Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպման և ֆինանսավորման սկզբունքների» 2 կետի 2) ենթակետին, այն է՝ *կազմակերպությունների սահմանափակված բյուջեի ծավալները հիվանդանոցային բուժօգնության մասով որոշվում են նախորդ տարում փաստացի ֆինանսավորված գումարի, գների բարձրացման և դեպքերի ավելացման նպատակով նախատեսված գումարի հանրագումարով:*

Հաշվի առնելով նշված օրենքի պահանջը և գնաձի ինդեքսները 2008-2012 թթ. համար (համապատասխանաբար 109.0, 103.4, 108.2, 109.0, 102.6)⁵ կարելի էր ակնկալել նաև «Հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության և խնամքի ծառայություններ» հոդվածի առնվազն անցած տարիների մակարդակի պահպանումը: Սակայն, ինչպես երևում է բերված աղյուսակից, ծախսերը աճում են 2009 թ., նվազում՝ 2010 թ. ու կրկին աճում 2011 և 2012 թթ. և աճի տեմպը զիջում է գնաձի տեմպերին:

Ենթադրել, որ 2010 թ. հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից, ալկոհոլից կախվածություն ունեցող անձանց թիվը զգալի կրճատվել է, անհիմն է: Վերը բերված աղյուսակ 1-ում երևում է, որ և՛ 2009 թ., և՛ 2010 թ. հիվանդության գրանցման դեպքերը աճել են: Աձել է նաև ընդհանուր հաշվառված անձանց թիվը (հոգեկան հիվանդությունների գծով 2008 թ.՝ 42961 մարդ, 2009 թ.՝ 44397, 2010 թ.՝ 46157): Ակնհայտ է, որ ֆինանսների կրճատման պատճառով համապատասխանաբար կրճատվել է մատուցված ծառայությունների որակը կամ սպասարկվողների թիվը՝ մեխանիկական բացառման եղանակով, երբ սահմանվում են ընդգրկման առավել խիստ չափանիշներ: Նշված պայմաններում ծառայության հասանելիությունը նույնպես կրճատվում է, երբեմն էլ չարաշահումների պատճառ հանդիսանում, երբ ծառայություններ ստացողները ստիպված են լինում հավելյալ վճարներ կատարել կամ փնտրել այլ հնարավորություններ ծառայություններից օգտվելու համար⁶:

Տնտեսական արդյունավետություն

Տնտեսական արդյունավետությունը այն ցուցանիշն է, որով գնահատվում է առկա ֆինանսական միջոցների օգտագործումը: Տնտեսապես արդյունավետ է այն ծառայություն մատուցողը, որը

⁵ Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք - 2012
⁶ <http://www.panorama.am/am/law/2012/02/07/klinika/>

մատուցում է նույն ծառայությունը ավելի փոքր ծախսերով: Այստեղ կարևոր է ոչ միայն ծառայության մատուցման արդյունավետ միջոցների օգտագործումը (անհրաժեշտ ապրանքներ, բավարար աշխատուժ, էժան կապիտալ, նոր տեխնոլոգիա), այլ նաև ծառայության մատուցման ժամանակ ընտրված միջոցների արդյունավետ զուգակցումը: Օրինակ՝ սարքավորումներ, որոնք համապատասխանում են բժիշկների որակավորմանը:

Առկա ֆինանսավորման ձևերի պայմաններում նյարդահոգեբուժական բուժհաստատություններն իրենց ֆինանսական հոսքերը կառավարում են ինքնուրույն: Պետությունը ֆինանսավորում է սահմանված դյույքների համաձայն՝ պացիենտ (օր, մահձակալ) օրով, դեպքերով և այլ հետևյալ դրույքաչափերով.

Աղյուսակ 3. Բժշկական օգնության և ծառայությունների միավորների գները ըստ տեսակների⁷

	Ծառայությունների անվանումը	Միավոր ծառայության գինը				
		2008	2009	2010	2011	2012
0301309	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. (երկարատև ընթ. զառանց. խանգարում, քրոնիկ հալյուցիոզ) սրացման բուժում (մեծ)	x8	x	5,350	5,900	5,900
0301311	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում (մեծ)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0301312	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում (մեկ մահձակալ օրվա գինը) (մեծ)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0301313	Դատահոգեբուժական փորձաքննություն (մեծ)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0301314	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդների խնամք (մեկ մահձակալ օրվա գինը) (մեծ)	3,150	3,400	3,400	3,750	3,750
0301315	Դատահոգեբուժական /դատաբժշկական/ փորձաքննություն ամբուլատոր	-9	-	-	3,750	3,750
0301315* (2011-ից)	Հետազոտում հիվ. պայմաններում ախտորոշման նպատակով (հոգեբուժ., մեծ)	x	x	X	3,750	3,750
0301340	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում (մեծ)	5,560	6,000	6,000	6,600	6,600
0301341	Նարկո. հետազոտում հիվանդ. պայմաններում ախտ. նպատակով (մեծ)	5,560	6,000	6,000	6,600	6,600
0301342	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում (մեծ) /<< մարզեր/	5,560	6,000	6,000	6,600	6,600
0301343	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում ցեր. ստացիոնարում (մեծ)	2,224	2,400	2,400	2,640	2,640
0301421	Ներոզների և այլ սահմանային վիճակների (մեծ) /ցերեկային ստացիոնարում	-	-	-	-	-
0301454	Չորակոչիկների փորձաքննություն՝ հիվ. պայմաններում (հոգեբ.)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0301474	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում (հոգ.)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0601298	Հետազոտում ախտորոշման ճշտման նպատակով (հոգեբուժ.)	x	x	X	3,750	3,750
0601299	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. (երկարատև ընթ. զառանց. խանգարում, քրոնիկ հալյուցիոզ)	x	x	5,350	5,900	5,900
0601301	Հոգեբուժական սուր դեպքերի բուժում	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0601302	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում (մեկ մահձակալ օրվա գինը)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900
0601303	Դատահոգեբուժական փորձաքննություն	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900

⁷ Համաձայն նյարդահոգեբուժական բուժհաստատություններից ստացված տեղեկատվության (տե՛ս հավելված 2)
⁸ «X»- ով նշված ծառայությունները համապատասխան թվականին բացակայել են կամ ընդգրկված չեն եղել պետության կողմից անվճար բժշկական օգնության և ծառայությունների ցուցակում
⁹ «-» -ով նշված ծառայությունների համար պետության հետ կնքված պայմանագրերում ֆիքսված չեն

0601304	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդների խնամք (մեկ մահճակալ օրվա գինը) (մեծ)	3,150	3,400	3,400	3,750	3,750
0601320	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	5,560	6,000	6,000	6,600	6,600
0601321	Նարկո. հետազոտում հիվանդ. պայմաններում ախտ. նպատակով	5,560	6,000	6,000	6,600	6,600
0601322	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում (մեծ) /<< մարզեր/	5,560	6,000	6,000	6,600	6,600
0601454	ԲՍՓ< հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում (հոգ.)	4,950	5,350	5,350	5,900	5,900

Նշված ծառայությունների ցանկը հանրագումարային է. դրանցից միայն որոշներն են մատուցվում կոնկրետ բուժհաստատության կողմից և պարտադիր չէ, որ բոլոր բուժհաստատությունները մատուցեն ցուցակում նշված ծառայությունները: Օրինակ՝ «Նարկոլոգիական հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով (մեծ)» (կոդ 0301341) ծառայությունը տրամադրվում է << ԱՆ Հոգեբուժական բժշկական կենտրոնի և Լոռու մարզային հոգեմյարդաբանական դիսպանսերի կողմից:

Հատկանշական է, որ դիտարկվող ժամանակահատվածի համար զգալի ընդլայնվել է մատուցվող ծառայությունների ցանկը: Այս հանգամանքը կարելի է գնահատել երկակի: Մի կողմից, ավելացված ծառայությունները բազմազան ծառայությունների միջոցով հնարավոր են դարձնում ավելի արդյունավետ սպասարկել բնակչությանը, մյուս կողմից ցանկի ավելացումը ֆինանսները ավելի նպատակային են դարձնում, նվազում է բուժհաստատությունների ինքնուրույնությունը և ձկունությունը ծառայությունները մատուցելու համար: Այս դեպքում բուժհաստատությունները կարող են սպասարկել միայն կոնկրետ հիվանդություններով՝ սահմանված քանակով անձանց՝ ըստ պայմանագրում նշված քանակների:

Ինչպես ցույց են տալիս ուսումնասիրությունները, մատուցվող ծառայությունների ավելացումը կատարվում է նախկին ծառայությունների ֆինանսների խնայողությունների/կրճատման հաշվին: Ավելացված ծառայությունները «կլանում» են նախկինում մատուցվող ծառայությունների ֆինանսները: Ուստի 2008-2012 թթ. ընթացքում ֆինանսների ավելացման դրական տեմդեցը կարելի է վերագրել ծառայությունների քանակական աճին՝ նախկինում մատուցվող ծառայությունների ֆինանսների հաշվին, ինչպիսի պայմաններում ծառայությունների որակի խնդիրը մնում է վիճահարույց:

Համեմատելով ծառայությունների գները ըստ բուժհաստատությունների՝ կարելի է փաստել, որ դրանց գներն համընդհանուր են: Միավոր ծառայությունների գները ուսումնասիրված բոլոր հիմնարկների համար նույնն է եղել: Թերևս ուշադրության արժանի է 2009 թվականի ընթացքում կատարված գների փոփոխությունը: << առողջապահության նախարարությունը 2009 թ. սեպտեմբերին վերանայել է նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների հետ կնքված պայմանագրերը և բարձրացրել ծառայությունների գները: Ենթադրվում է, որ ֆինանսական տարվա 9-րդ ամսվա դրությամբ ծառայությունների վերագնահատումը բնավ չի մատնանշում ոլորտում պլանավորված պետական քաղաքականության իրականացումը:

Ընդհանրապես ծառայությունների գների սահմանման մեխանիզմները քիչ հիմնավորված են: Առողջապահության նախարարության գրության համաձայն /տե՛ս հավելված 3/՝ գները հաստատվում են սահմանված գործակիցների և համապատասխանեցվում << ֆինանսների նախարարության հետ:

Պայմանագրերում ծառայությունների գների մասով առկա են մի շարք թերություններ ևս: Օրինակ՝ «Դատահոգեբուժական /դատաբժշկական/ փորձաքննություն ամբուլատոր» ծառայության կոդը 0301315 է, 2011 թվականից ավելացել է նաև «Հետազոտում հիվ. պայմաններում ախտորոշման նպատակով (հոգեբուժ., մեծ)» ծառայությունը, որը նույնպես նույն կոդի տակ է, միավորի գին կամ միավորի օրական գին սյուները համապատասխան պայմանագրերում բացակայում են կամ 0 են և այլն:

Մանրամասն ուսումնասիրվել է առանձին բուժհաստատությունների կողմից կատարված ծախ-

սերը: Ծախսերը ուսումնասիրվել են ըստ

1. բուժհաստատությունների և ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ կնքված պայմանագրերի,
2. բուժհաստատություններից ստացված ֆինանսական տվյալների /տե՛ս հավելված 2/:

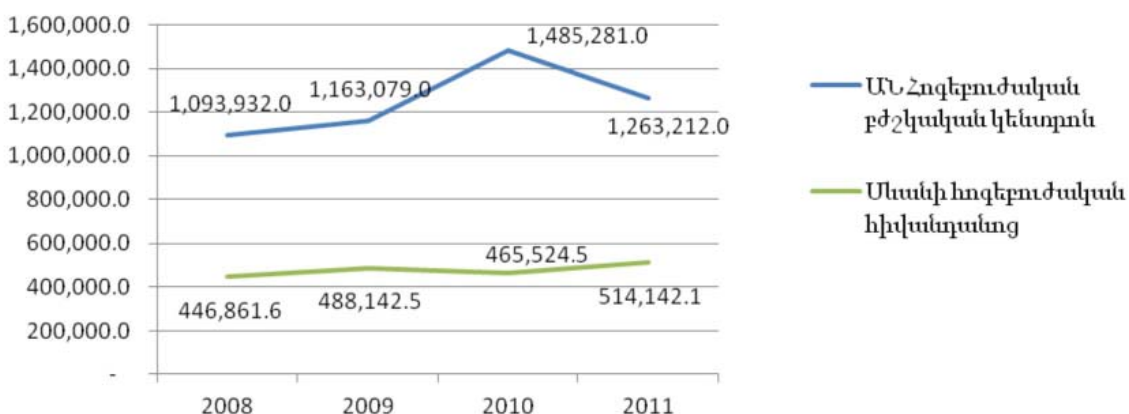
Պայմանագրերի ուսումնասիրման ժամանակ պարզվել է, որ բուժհաստատությունները հոգեբուժական/նարկոլոգիական ծառայություններ մատուցելու համար ֆինանսավորվում են ըստ սպասարկվող ազգաբնակչության թվի: Սակայն, օրինակ՝ ՀՀ ԱՆ Հոգեբուժական բժշկական կենտրոնի հետ 2010 թ. կնքված պայմանագրում սպասարկվող ազգաբնակչությունը 868,991 հոգի է: Մինչդեռ նշված բուժհաստատությունը սպասարկում է ամբողջ Երևան քաղաքը և ըստ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության միայն Երևանի մշտական բնակչությունը 2010 թ. կազմել է 1116.6 հազար մարդ¹⁰: ՀՀ առողջապահության նախարարությունից ստացված գրությունը պարզաբանում է, որ նշված թիվը Երևանի չափահաս ազգաբնակչության թիվն է: Սակայն, ՀՀ առողջապահության նախարարի 31.01.2012 N 139-Ա հրամանի հավելվածի II գլխի 1-4 կետերում չափահասների հետ նշվում է նաև անչափահասների սպասարկումը: Հնարավոր է, որ այս դրույթը գործում է սկսած 2012 թ., սակայն նաև 2012 թ. ազգաբնակչության թիվը պայմանագրում նշված է 885,220 (ըստ վիճակագրության տվյալների 1127.3 հազար մարդ)¹¹:

Արտահիվանդանոցային ծառայությունների ֆինանսավորման պարագայում առկա է խտրական մոտեցում մարզերի և Երևանի միջև: Այսպես, ըստ ՀՀ ԱՆ Հոգեբուժական բժշկական կենտրոնի հետ կնքված պայմանագրերի՝ 2009 և 2010 թթ. 1 շնչին ընկնող հոգեբուժական/նարկոլոգիական ծառայության գումարը կազմել է 114 դրամ, իսկ 2011 և 2012 թթ.՝ 125 դրամ: Մեկ շնչին ընկնող հոգեբուժական/նարկոլոգիական ծառայության համար մարզային բուժհաստատություններին 2009 և 2010 թթ. տրամադրվել է 64 դրամ, իսկ 2011 և 2012 թթ.՝ 70 դրամ:

Պայմանագրերում նշված գումարների ուսումնասիրության հատկանշական փաստ է նաև բուժհաստատությունների կողմից հնարավորությունների ոչ լրիվ օգտագործումը: Խոսքը գնում է 10% գերաժախսի մասին, ինչը նախատեսված է օրենսդրական ակտերով և նշված է պայմանագրում որպես առավելագույն գումար: Սակայն ինչպես ցույց են տալիս ուսումնասիրությունները, բուժհաստատությունները երբեմն նույնիսկ ամբողջությամբ չեն օգտագործում գումարները, իսկ առավելագույն գումարների շեմը անցնում են միայն ՀՀ ԱՆ Հոգեբուժական բժշկական կենտրոնը և Լոռու մարզային հոգեոյարդաբանական դիսպանսերը¹²:

Բուժհաստատություններից ստացված ֆինանսական տվյալների հիման վրա կատարված ուսումնասիրության արդյունքները հետևյալն են.

Գծապատկեր 4ա. Բուժհաստատությունների ծախսերը 2008-2012 թթ.

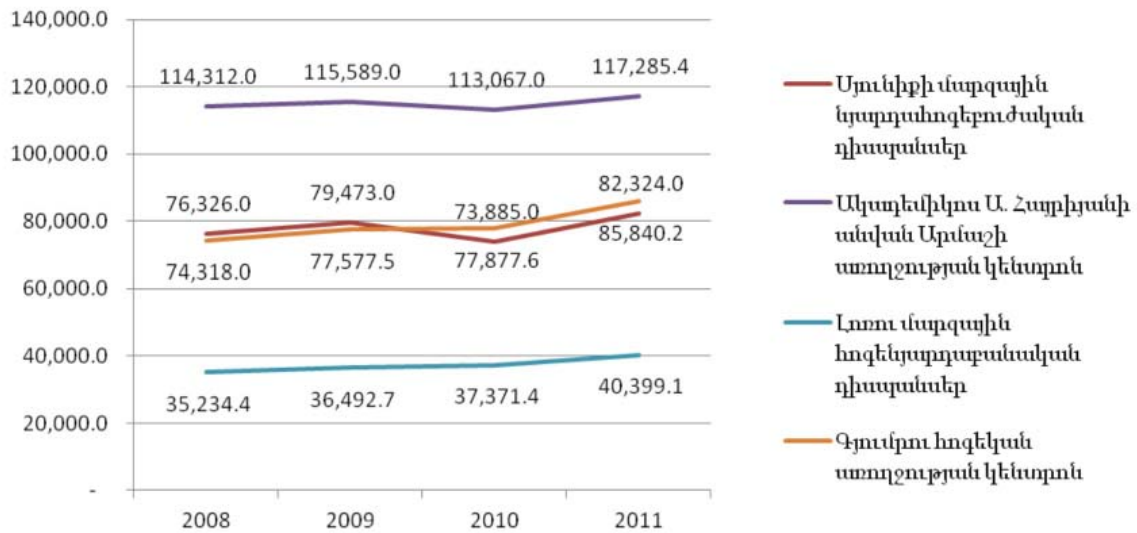

¹⁰ http://armstat.am/file/article/armenia_17.pdf , էջ 104

¹¹ http://www.armstat.am/file/article/sv_12_11a_520.pdf, էջ 130

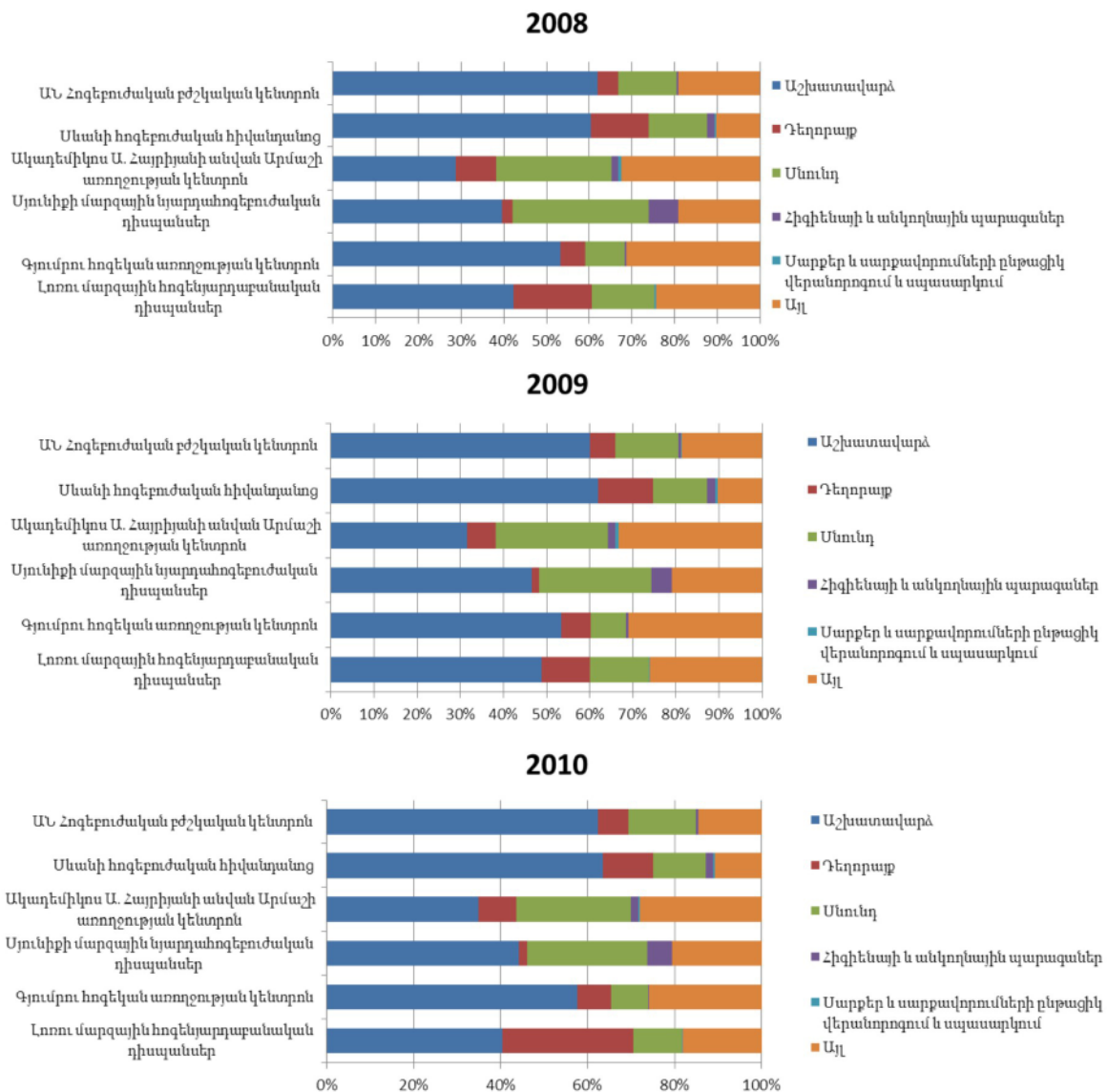
¹² Մանրամասն տվյալները բերված են հավելված 1-ում

Գծապատկեր 4բ. Բուժհաստատությունների ծախսերը 2008-2012 թթ.

Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների ծախսերը կատարվում են հետևյալ հիմնական ծախսային ուղղություններով.

Գծապատկեր 5. Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների ծախսերի կառուցվածքը

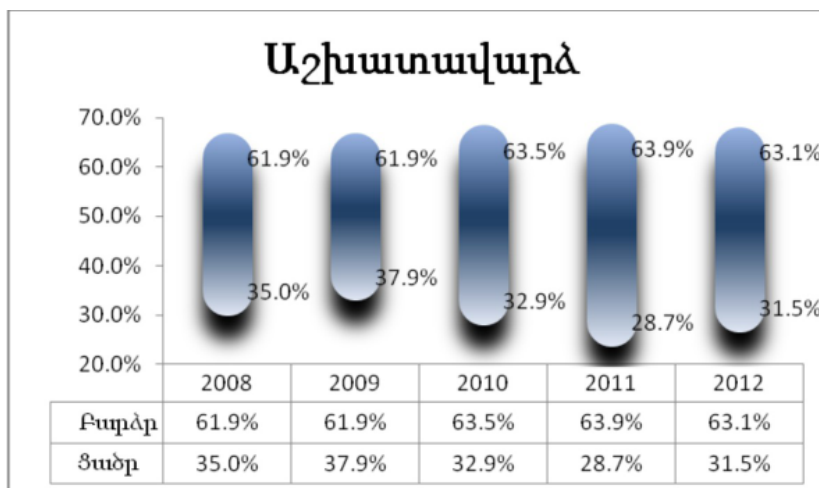

Ծախսերի կառուցվածքից հստակ երևում է, որ բուժհաստատությունները զգալիորեն տարբերվում են ծառայությունների մատուցման համար «լավագույն» զուգակցումը կառուցելիս: Սակայն բերված թվերից հետևություն անել, թե որ բուժհաստատությունն է առավել արդյունավետ, անհնար է:

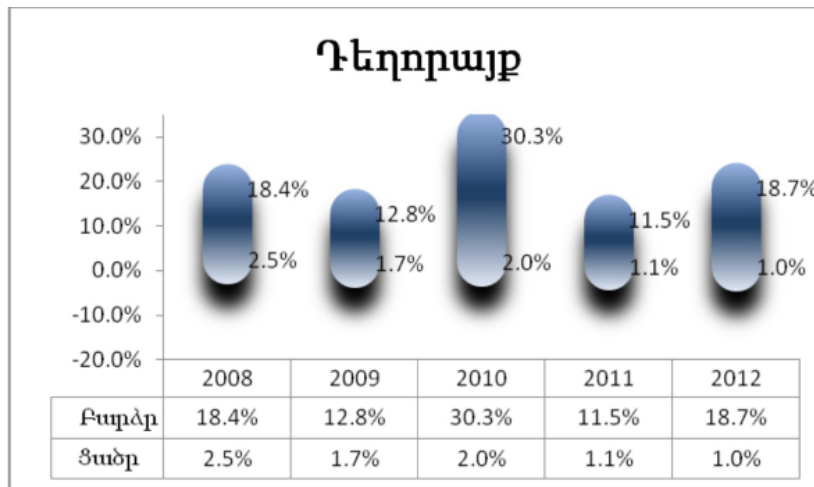
Մասնավորապես ուսումնասիրված ծախսային հոդվածներով ստացվել են հետևյալ արդյունքները՝ աշխատավարձի գծով 2011 թ. դիտարկվել է առավելագույն 63.9% և նվազագույն 28.7% տեսակարար կշիռները դիտարկված բոլոր բուժհաստատությունների համար: Ստացվում է, որ բուժհաստատություններից մեկում բուժանձնակազմի առկա քանակը կամ համապատասխան վարձատրությունն է դիտվում որպես հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից, ալկոհոլից կախվածություն ունեցող անձանց խնամքի և բուժման «գերադասելի» զուգակցումը, մեկ այլ հաստատությունում՝ դեղամիջոցների առկայությունը: Ստորև բերված են ըստ հոդվածների տեսակարար կշիռների առավելագույն և նվազագույն ցուցանիշները:

Գծապատկեր 6ա. Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների ծախսերի առավելագույն և նվազագույն մեծությունները

Նման շեղումներ առկա են նաև դեղորայքի վրա ծախսված ֆինանսների տեսակարար կշիռների կտրվածքով:

Գծապատկեր 6բ. Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների ծախսերի առավելագույն և նվազագույն մեծությունները

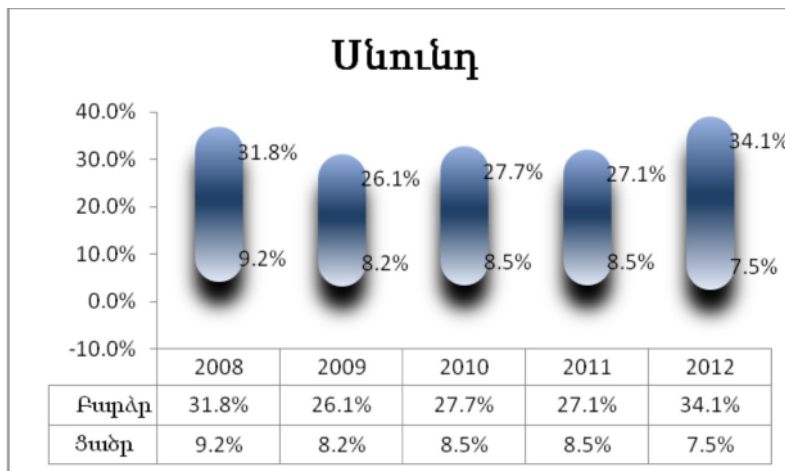

Հետաքրքրական է 30.3% ընդհանուր ծախսերի մեջ դեղորայքի տեղակարար կշիռը 2010 թ.: ՀՀ առողջապահության նախարարությունից և նյարդահոգեբուժական բուժհաստատություններից ստացված տեղեկությունից /տե՛ս հավելված 4/ պարզ է դառնում, որ նշված տարվա ընթացքում դեղորայքի ծախսի մեծ լինելը պայմանավորված է Մարդասիրական Օգնության Հումանիտար Կենտրոնի կողմից տրամադրված անվճար դեղորայքով, որի ընդհանուր գումարը կազմել է 939,927.5 հազ. դրամ և տվյալ բուժհաստատության ընդհանուր դեղորայքի վրա ծախսված գումարը կազմել է 1,084,016.0: Նշենք, որ 2009 թ. այդ գումարը կազմել է 385,435.0, իսկ 2011 թ.՝ 425,160.0: Ստացվում է, որ մեկ տարվա ընթացքում ծախսվել է 2.5-3 անգամ ավելի շատ դեղորայք, քան տարեկան միջինն է: Դեղորայքի վրա ծախսված հավելյալ զգալի միջոցները ցույց են տալիս, որ Հայաստանում հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից, ալկոհոլից կախվածություն ունեցող անձանց պատշաճ ուշադրություն չի դարձվում համեմայն դեպս դեղորայքով ապահովման տեսանկյունից: Հետևաբար ոլորտում հաշվառված անձանց 1/3-ն է միայն ապահովված դեղորայքով, կամ տվյալ անձինք ստանում են միայն իրենց բուժման համար անհրաժեշտ դեղորայքի 1/3-ը և դեղորայքի մյուս մասը գնվում է անձի հնարավորությունների սահմաններում: Մինչդեռ պետությունը երաշխավորում է նման հիվանդությունների անվճար բուժումը և համապատասխան դեղորայք չտրամադրելը հանդիսանում է մարդու իրավունքների խախտում:

Այլ ծախսային հոդվածների առումով պատկերը նույնն է: Սննդի պարագայում տեսակարար կշիռները տատանվում են 31.8%-ից 8.5%¹³:

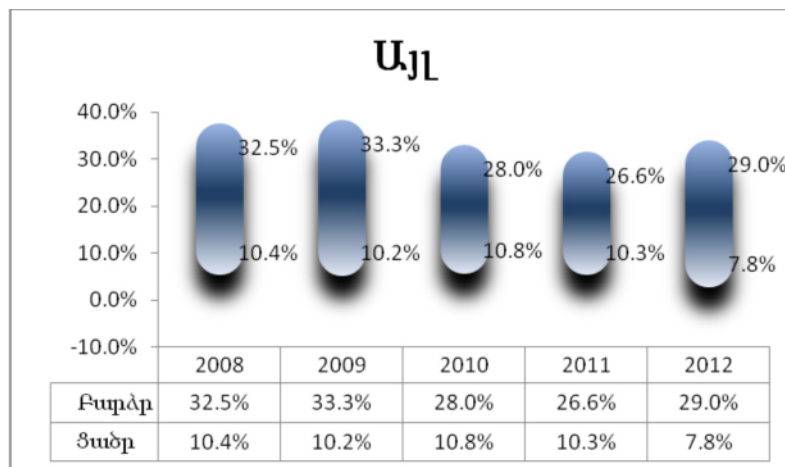
¹³ 2012 չի նշվել, քանզի տվյալները ամբողջ տարվա համար ներկայացված չեն:

Գծապատկեր 6գ. Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների ծախսերի առավելագույն և նվազագույն մեծությունները

Մնացած չդասակարգված ծախսերի տեսակարար կշիռները տատանվում են 33.3%-ից 10.3%:

Գծապատկեր 6դ. Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների ծախսերի առավելագույն և նվազագույն մեծությունները

Բերված ցուցանիշների հիման վրա հետևություն անելն անհնար է, քանզի բացակայում են ծառայության գնահատման հստակ չափորոշիչներ կամ մատուցված ծառայությունների որակի բավարարվածության գնահատման մեխանիզմներ: Այս պարագայում պնդել, որ միավոր ծառայության վրա կատարված ցածր աշխատավարձի ծախսերը արդյունավետ է, անհիմն է, քանի որ աշխատավարձի ֆոնդի բարձր լինելը, տեսականորեն¹⁴, նշանակում է ավելի որակյալ աշխատանքի իրականացում: Եվ հակառակը, դեղորայքի բարձր գները կարող են հետևանք լինել ավելի որակյալ դեղորայքով բուժման իրականացման: Սակայն բերված թվերի զգալի տարբերությունը լուրջ մտորումների տեղ է տալիս և ակնհայտ դարձնում ծառայությունների որակի համապատասխանության վերաբերյալ համապատասխան մարմինների սուուգումների անհրաժեշտությունը: Անհրաժեշտ է նաև հատուկ մեթոդական ուղեցույցների պատրաստումը և տրամադրումը բուժհաստատություններին՝ ծախսային քաղաքականության թափանցիկ իրականացման և հաշվետվողականության բարձրացման համար:

Ստացված ֆինանսական տվյալների հիման վրա հաշվարկվել է նաև մեկ անձ/օր/դեպք միջին ծախսը ըստ տարիների:

¹⁴ Գործնականորեն դժվար է ասել, թե արդյոք բուժանձնակազմը առավել հետևողական է իր պարտականությունների կատարմանը բարձր աշխատավարձի դեպքում:

Աղյուսակ 4. Մեկ անձ/օր/դեպք վրա կատարված միջին ծախսը

	2008	2009	2010	2011	2012
Ընդամենը բուժման օրերի/դեպքերի քանակը	416,134	426,047	343,447	407,962	214,182
Ծախսված միջոցներ*	2,112,188	2,290,458	2,964,249	2,559,670	1,295,348
Միջին ծախս օր/դեպք*	5.08	5.38	8.63	6.27	6.05

* հազար դրամներով

Ինչպես երևում է աղյուսակից, միջին ծախսերը օրերի/դեպքերի համար ըստ տարիների խիստ տատանվում է: Առավել հետաքրքիր է 2010 թ. 8.63 հազար դրամ ցուցանիշը: Վերը բերված աղյուսակ 3-ում բոլոր ծառայությունների արժեքները փոքր են 8000-ից, ինչից հետևում է, որ միջին ծառայության ծախսը նույնպես այդ թվից փոքր պետք է լինի: Սակայն ստացված ցուցանիշի մեծ լինելը վկայում է, որ ծառայությունների իրական գները ավելի բարձր են, քան փոխհատուցվում են, կամ բուժհաստատությունները ներգրավում են հավելյալ միջոցներ (հնարավոր է նաև ծառայություններից օգտվողներից), կամ ոչ ճիշտ է վարվում հաշվառումը:

Բուժհաստատություններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա պարզ է դառնում նաև, որ հիմնարկներում դժվարություններ կան կապված ծախսերի դասակարգման հետ: Հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային ծախսերը հաճախ դժվարանում են առանձնացնել և պատճառաբանում, որ բուժհաստատությունը մեկ իրավաբանական անձ է և հետևաբար հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային ծառայությունների հաշվապահական հաշվառումը վարվում է միասին: Նման պարզաբանումը արդարացված կլիներ, եթե պետության հետ պայմանագիրն էլ չառանձնացնեիր հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային ծառայություններին հատկացվող միջոցները:

Ֆինանսավորման առկա համակարգը տնտեսական արդյունավետության մեկ այլ խնդրի է հանգեցնում: Ուսումնասիրելով ծախսային հոդվածները՝ հեշտ է նկատել, որ կատարված ծախսերը ընթացիկ են: Ծախսային մասում բացակայում են կապիտալ ծախսերը: Կապիտալ ծախսերի բացակայությունը հանգեցնում է շենքային պայմանների անմխիթար վիճակին, մաշված հիմնական միջոցների, հնացած սարքավորումների և այլն: Նման պայմաններում արդյունավետ և նույնիսկ որակյալ ծառայություն մատուցելն անհնարին է: Ուստի, հաշվի առնելով նման ծախսերի մեծությունները և այսօրվա հնարավորությունը՝ խնդիր է առաջանում այլընտրանքային տարբերակների ներդրումը՝ բնակչությանը պատշաճ որակի ծառայություններ մատուցելու համար:

Թափանցիկություն

Նյարդահոգեբուժական բուժհաստատությունների կողմից մատուցված ծառայությունների ֆինանսավորման և փոխհատուցումների մասին տեղեկատվությունը սահմանափակ է: Իրավական տեսանկյունից օրենսդրությունը հստակ ձևակերպում է ֆինանսական փոխհարաբերությունները ծառայություններ մատուցողի և ֆինանսավորողի միջև: Ֆինանսական հոսքերի վերլուծության տեսակետից առկա են որոշակի բարդություններ: Պետական բյուջեով հաստատված ՀՀ առողջապահության նախարարության ծախսերը ներառում են հոգեկան առողջության խնդիրներ և թմրամիջոցներից, ալկոհոլից կախվածություն ունեցող անձանց բժշկական օգնության և խնամքի գծով պետական պատվերի ֆինանսավորման ծավալները առանձին տողով: Սակայն այս տողը վերաբերում է միայն հիվանդանոցային բուժմանը: Արտահիվանդանոցային ծառայությունների համար նշված ծառայությունների գծով հստակ չի նշվում ծառայությունների ֆինանսավորման համար հատկացված գումարը: Պետական բյուջեում արտացոլվող տեղեկատվությունից անհնար է նաև տեղեկանալ դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններին հատկացված ֆինանսական միջոցների մասին: Առողջապահության նախարարության մակարդակով նարկոլոգիական և հոգեբուժական

ծառայությունների մասով որևէ տեղեկատվություն չի հրապարակվում:

Բացակայում է նաև տեղեկատվությունը Պետական առողջապահական գործակալության ինտերնետային կայքում, մինչդեռ այն հանդիսանում է այն մարմինը, որը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրականացնում է հետեւյալ գործառնությունները՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բժշկական օգնություն եւ սպասարկում իրականացնող (այսուհետ՝ բժշկական օգնություն իրականացնող) հիմնարկների ու կազմակերպությունների հետ պետական պատվերի շրջանակներում բնակչությանը բժշկական ծառայությունների մատուցման մասին պայմանագրերի կնքման կազմակերպում, դրանց համապատասխան փաստացի կատարված աշխատանքների վերաբերյալ հաշվետվությունների ամփոփումը եւ սահմանված կարգով ֆինանսական միջոցների հատկացման ապահովումը,

բ) բժշկական օգնություն իրականացնողների կողմից պետական պատվերի շրջանակներում կատարված աշխատանքների որակի եւ ծավալի՝ սահմանված չափանիշներին համապատասխանության վերահսկումը,

գ) առողջապահության կազմակերպման, կառավարման, ֆինանսավորման եւ տնտեսավարման ժամանակակից մեխանիզմների, նորմատիվների, չափանիշների մշակմանն ու ներդրմանը մասնակցությունը:

Հարկ է նշել որ 2007 թ. ներառյալ գործակալությունը իր կայքի միջոցով տրամադրել է տեղեկատվություն նյարդահոգեբուժական բուժօգնությունների ֆինանսավորման չափերի վերաբերյալ¹⁵, 2009 եւ 2008 թթ. համար տվյալները բացակայում են:

Ծառայություններ մատուցողների մակարդակում տեղեկատվության հասանելիության մակարդակը առավել ցածր է: Տեղեկատվությունը հասանելի է միայն հարցման հիման վրա¹⁶, այն էլ ստացված տեղեկատվության հավաստիությունը հնարավոր չէ ստուգել: Նշված ծառայություններ մատուցողները չեն հրապարակում և ոչ մի ֆինանսական հաշվետվություններ, չեն օգտվում տեղեկատվության տարածման միջոցներից: Նշված պայմաններում տեղեկատվության թափանցիկությունը ըստ նրա բաղադրիչների՝ հասանելիություն, հավաստիություն, ժամկետայնություն, անբավարար է:

Եզրակացություններ և առաջարկություններ

Ուսումնասիրելով հոգեբուժական և նարկոլոգիական առողջապահական ծառայությունների պետական ֆինանսավորումը և առկա ֆինանսների պայմաններում մատուցվող առողջապահական ծառայությունները՝ կարելի է եզրահանգել, որ հոգեբուժական և նարկոլոգիական ծառայությունների մատուցման մակարդակը թե՛ քանակական և թե՛ որակական առումներով անբավարար է: Պետական ֆինանսների սղության պայմաններում նյարդահոգեբուժական բուժօգնություններին հատկացվող գումարները բավարար չեն ծառայությունների անհրաժեշտ որակն ու քանակն ապահովելու համար: Հոգեբուժական և նարկոլոգիական ծառայությունների օրական արժեքը միջինը 5000-6000 դրամ է, ինչը հայաստանյան իրականության համար բավական մեծ գումար է, սակայն ծախսերի անարդյունավետության պատճառով այս գումարները չեն բավարարում: Նշված գումարը տրամադրվում և ծախսվում է մեկ/օր հիվանդի հաշվարկով՝ բուժող և սպասարկող անձնակազմին աշխատավարձի, դեղորայքի, սննդամթերքի, հիգիենայի պարագաների և այլնի վրա: Ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ նշված ուղղություններով ծախսվող գումարների տեսակարար կշիռները զգալիորեն տատանվում են ուսումնասիրված բուժօգնությունների կտրվածքով: Նման հանգամանքը հիմք է տալիս ենթադրել, որ նյարդահոգեբուժական բուժօգնությունների կողմից ծախսվող միջոցները խիստ անարդյունավետ են:

Ծախսերի արդյունավետության բարձրացմանը չի նպաստում նաև ոլորտի նկատմամբ պետության վերաբերմունքը և քաղաքականությունը: Պետական պատվերի մարմինները անհրաժեշտ ուսումնասիրություններ և վերահսկողություն չեն իրականացնում ծառայությունների մատուցման որակի վերաբերյալ, չի կատարվում կարիքների գնահատում, հստակ չեն ծառայությունների հա-

¹⁵ <http://www.pag.am/main.php?lnk=9-4-0>

¹⁶ Նյարդահոգեբուժական բուժօգնություններից ստացված տեղեկատվությունը կցվում է Հավելվածում

մար սահմանված գները: Պետության կողմից ոչ պատշաճ վերաբերմունքը հստակ է նաև պետական բյուջեից հատկացվող մեծություններից, որը կախված է պետական բյուջեի մեծությունից, ոչ թե փաստացի անհրաժեշտությունից, ինչը օրենքի պահանջ է:

Պետական քաղաքականության առումով կարելի է նշել, որ այն կրում է մնացորդային բնույթ: Հոգեբուժական և նարկոլոգիական ծառայությունները ֆինանսավորվում են առողջապահության այլ ոլորտներին հատկացումներ կատարելուց հետո՝ մնացյալ բյուջեի չափով: Մինչդեռ հանրապետությունում նարկոլոգիական և հոգեբուժական բժշկական օգնության կարիք ունեցող անձանց թիվը աճման միտում ունի:

Ոլորտի առջև ծառայած բազմաթիվ խնդիրներն ու մարտահրավերները փորձվում են լուծվել հնացած մեթոդներով, բացակայում են ոլորտի զարգացմանն ուղղված ռազմավարական և հայեցակարգային փաստաթղթերը:

Ուսումնասիրելով հոգեբուժական և նարկոլոգիական ծառայությունների մատուցման առկա իրավիճակը՝ առաջարկվում է, նախ և առաջ մշակել ոլորտի զարգացման փաստաթղթեր: Հիմնվելով արտասահմանյան պետությունների փորձի վրա՝ անհրաժեշտ է մշակել ծառայությունների տրամադրման այլընտրանքային ձանապարհներ, որոնք հնարավոր կդարձնեն առկա ֆինանսական պայմաններում ֆինանսների արդյունավետության բարձրացման միջոցով մատուցել որակյալ ծառայություններ: Նման այլընտրանքային տարբերակ է նյարդահոգեբուժական բուժօգնությունների «բեռնաթափումը» ի հաշիվ առողջապահական և սոցիալական ծառայությունների մատուցման հիվանդանոցից դուրս՝ համայնքներում: Նման ծառայությունների առկայությունը զգալի կկրճատի հիվանդանոցներում գտնվող անձանց թիվը, ինչը կնվազեցնի նաև ֆինանսական կարիքները: Խնայողություններ կառաջանան անձնակազմի վարձատրության, սննդի, հիգիենայի և անկողնային պարագաների գծով: Ավելին, ներկայումս նյարդահոգեբուժական բուժօգնություններում այսպես ասած «բնակվող» անձինք հնարավորություն կստանան կատարել վճարովի աշխատանքներ պետական և մասնավոր հատվածում, ինչը լրացուցիչ եկամուտների աղբյուր կհանդիսանա նրանց կենցաղը հոգալու համար:

Բուժհաստատությունների կողմից չօգտագործված ֆինանսական միջոցները

	Հիվանդանոցային										Արտահիվանդանոցային			Չօգտագործված հնարավորություն
	Փաստացի Ա.		Ճշտված բյուջե Բ.		Տարբերություն Ա-Բ		Առավելագույն Գ		Տարբերություն Գ-Ե		Փաստացի Դ	Տարբերություն Դ-Ե	Ընդամենը տարբերություն	
	Փաստացի Ա.	Ճշտված բյուջե Բ.	Տարբերություն Ա-Բ	Տարբերություն Ա-Բ	Տարբերություն Ա-Բ	Տարբերություն Ա-Բ	Տարբերություն Ա-Բ	Տարբերություն Ա-Բ						
ԱՆ Հոգեբուժական կենտրոն	2,008.0	1,093,932.0	890,709.8	203,222.2	979,780.8	114,151.2	211,016.0	128,042.8	82,973.2	286,195.4	197,124.4			
	2,009.0	1,163,079.0	930,714.9	232,364.1	1,023,786.4	139,292.6	265,015.0	128,929.2	136,085.8	368,449.9	275,378.4			
	2,010.0	1,485,281.0	915,158.7	570,122.3	1,006,672.4	478,608.6	644,618.0	132,592.9	512,025.1	1,082,147.4	990,633.7			
	2,011.0	1,263,212.0	1,008,796.3	254,415.7	1,109,675.9	153,536.1	320,469.0	142,625.0	177,844.0	432,259.7	331,380.1			
	2012*	713,480.0	1,045,983.0	(332,503.0)	76,326.0	1,150,581.3	(437,101.3)	73,059.0	138,512.5	(65,453.5)	(397,956.5)	(502,554.8)		
Սյունիքի մարզային նյարդահոգեբուժական դիսպանսեր	2,008.0	76,326.0	0.0	76,326.0	0.0	76,326.0	0.0	3,938.2	(3,938.2)	72,387.8	72,387.8			
	2,009.0	79,473.0	75,396.6	4,076.4	82,936.3	(3,463.3)	0.0	4,058.7	(4,058.7)	17.7	(7,522.0)			
	2,010.0	73,885.0	65,912.0	7,973.0	72,503.2	1,381.8	0.0	3,927.8	(3,927.8)	4,045.2	(2,546.0)			
	2,011.0	82,324.0	72,674.0	9,650.0	79,941.4	2,382.6	0.0	4,375.9	(4,375.9)	5,274.1	(1,993.3)			
	2012*	41,090.0	74,022.2	(32,932.2)	81,424.4	(40,334.4)	0.0	0.0	4,310.2	(4,310.2)	(37,242.4)	(44,644.6)		
Սևանի հոգեբուժական հիվանդանոց	2,008.0	446,861.6	488,936.3	(42,074.7)	537,829.9	(90,968.3)	36,689.1	19,336.7	17,352.4	(24,722.3)	(73,615.9)			
	2,009.0	488,142.5	519,399.0	(31,256.5)	571,338.9	(83,196.4)	39,641.2	19,145.3	20,495.9	(10,760.6)	(62,700.5)			
	2,010.0	465,524.5	497,022.8	(31,498.3)	546,725.1	(81,200.6)	39,608.7	16,414.5	23,194.2	(8,304.1)	(58,006.4)			
	2,011.0	514,142.1	548,189.9	(34,047.8)	603,008.9	(88,866.8)	43,284.9	18,671.3	24,613.6	(9,434.2)	(64,253.2)			
	2012*	308,060.6	570,117.0	(262,056.4)	627,128.7	(319,068.1)	20,091.3	19,115.4	19,115.4	975.9	(261,080.5)	(318,092.2)		
Ակադեմիկոս Ա. Հայրիյանի անվան Արմաշի առողջության կենտրոն	2,008.0	114,312.0	94,977.7	19,334.3	104,497.5	9,814.5	4,262.8	10,420.9	(6,158.1)	13,176.2	3,656.4			
	2,009.0	115,589.0	100,696.2	14,892.8	110,765.8	4,823.2	5,433.0	14,357.6	(8,924.6)	5,968.2	(4,101.4)			
	2,010.0	113,067.0	96,702.8	16,364.2	106,373.1	6,693.9	5,858.3	12,781.0	(6,922.7)	9,441.5	(228.8)			
	2,011.0	117,285.4	106,657.5	10,627.9	173,232.3	(55,946.9)	6,356.0	13,840.8	(7,484.8)	3,143.1	(63,431.7)			
	2012*	49,638.5	110,919.0	(61,280.5)	122,010.9	(72,372.4)	3,361.5	14,189.9	(10,828.4)	(72,108.9)	(83,200.8)			
Լոռու մարզային հոգեմյարդաբանական դիսպանսեր	2,008.0	35,234.4	38,209.7	(2,975.3)	42,030.7	(6,796.3)	19,236.4	8,898.5	10,337.9	7,362.6	3,541.6			
	2,009.0	36,492.7	40,236.5	(3,743.8)	44,260.2	(7,767.5)	20,015.2	8,885.4	11,129.8	7,386.0	3,362.4			
	2,010.0	37,371.4	39,046.5	(1,675.1)	42,951.2	(5,579.8)	21,157.0	9,202.4	11,954.6	10,279.5	6,374.8			
	2,011.0	40,399.1	44,775.6	(4,376.5)	49,253.2	(8,854.1)	86,357.7	10,232.0	76,125.7	71,749.2	67,271.6			
	2012*	20,587.7	44,775.6	(24,187.9)	49,253.2	(28,665.5)	11,160.6	10,301.2	859.4	(23,328.5)	(27,806.1)			
Գյումրու հոգեկան առողջության կենտրոն	2,008.0	74,318.0	74,317.9	0.1	81,749.7	(7,431.7)	9,741.3	13,044.7	(3,303.4)	(3,303.3)	(10,735.1)			
	2,009.0	77,577.5	80,579.9	(3,002.4)	88,637.9	(11,060.4)	9,897.0	12,857.4	(2,960.4)	(5,962.8)	(14,020.8)			
	2,010.0	77,877.6	77,877.6	0.0	85,665.4	(7,787.8)	11,296.4	12,937.9	(1,641.5)	(1,641.5)	(9,429.3)			
	2,011.0	85,840.2	85,840.2	0.0	94,424.2	(8,584.0)	9,757.6	11,050.3	(1,292.7)	(1,292.7)	(9,876.7)			
	2012*	54,819.0	89,283.7	(34,464.7)	98,201.2	(43,382.2)	5,750.0	11,607.4	(5,857.4)	(40,322.1)	(49,239.6)			

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ի Հ Ա Ն Բ Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն
Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ա Պ Ա Հ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Ն Ա Խ Ա Բ Ա Բ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն
„ՀՈԳԵԲՈՒԺԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ”
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

375071 Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Նուբարաշեն 1/3 Tel: (374 1) 47-53-22
375071 Республика Армения, Ереван, Нубарашен.
Nubarashen, 375071 Yerevan, Republic of Armenia Fax.: (374 1) 47-53-22

08 --08-- 2012 թ.

№ 578

ՀԵԼՄԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ Ա. ՍԱՔՈՒՆՅԻՆ

Հարգելի պարոն Սարունց

*Ձեզ է տրամադրվում ՀՀ Առողջապահության նախարարության հետ 2008-2012թթ
համար կնքված պայմանագրի օրինակները:*

*Միաժամանակ տրամադրում ենք, “Հոգեբուժական Բժշկական Կենտրոն” ՓԲ
ընկերության վերաբերյալ Ձեր կողմից պահանջվող տվյալները:*

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ

Ս. ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Կատ. Ս. Ջոտանովա

Ռ. Բաբայան

Աղյուսակ 1

N	Ընթացիկ ծախսեր	Հիվանդանոցային					Արտահիվանդանոցային				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Աշխատավարձ	462387	568332	598444	627603	370193	8700	10080	10080	11310	5655
2	Դեղորայք	201382	130500	449478	116001	133206	202376	254935	634538	303159	62704
3	Սնունդ	158900	158000	166277	201257	105096					
4	Անկողնային պարագաներ	-	-	-	-	-					
5	Հիգիենայի պարագաներ	1212	96	47	250	102					
6	Հանդերձանք										
7	Սարքերի և սարքավորումների ընթացիկ սպասարկում և վերանորոգում	3900	2000	2000	2700	600					
8	Այլ ծախսեր										

266151 304151 269035 315401 164283

Աղյուսակ 2

N	Կապիտալ ծախսեր	2008	2009	2010	2011	2012
		Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը
1	Սարքեր և սարքավորումներ	2774	671			
2	Շենքեր և շինություններ	-	-	19648	-	-
3	Այլ հիմնական միջոցներ	1419	1079	1628	1582	1411

11528/այլ 23211 այլ 857 այլ

Աղյուսակ 3.1

N	Ծառայություններ ¹	Հ/Մ	2008 թվական			
			Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական թիվը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդանոցային սրացման բուժում		-			
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպրեսիայի բուժում		3076	72384	4950	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		114	41646	4950	-
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		145	52970	3150	-
5	Չեստագոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		-	-	-	-
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		879	21096	5560	24
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		178	4272	4950	24
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		76	684	4950	9

¹ Այն ծառայությունների դիմաց, որոնք հաստատությունը չի մատուցում, խնդրում եմ դնել X նշանը:

Աղյուսակ 3.2

2009 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		3298	79152	5350	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		110	40244	5350	
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		138	50554	3400	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		904	21696	6000	24
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		207	4968	5350	24
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		120	960	5350	8

Աղյուսակ 3.3

2010 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		56	2016	5350	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		3179	76296	5350	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		118	43199	5350	
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		126	45945	3400	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		994	23856	6000	24
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		417	10008	5350	24
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		65	520	5350	8

Աղյուսակ 3.4

2011 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		507	16252	5900	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		2720	65280	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		123	44961	5900	
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		110	40235	3750	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		35	280	3750	8
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		916	21984	6600	24
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		205	4920	5900	24
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		51	357	5900	7

Աղյուսակ 3.5

2012 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		354	12744	5900	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		1399	33576	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		137	25015	5900	
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		123	22416	3750	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		64	512	3750	8
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		527	12648	6600	24
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		84	2016	5900	24
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		52	364	5900	7

Սյունիքի Մարզային Նյարդահոգեբուժական Դիսպանսեր ՓԲԸ
 Syunik Regional Psychiatric-neurological Dispensary CJSC
 ЗАО Сюникский Областной Психо-неврологический Диспансер

☒ ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Կապան, Բաղաբերդ 48, 3307
 ☒ Str. Baghaberd 48, Karan, Armenia, 3307
 ☒ Республика Армения, г. Капан, ул. Багаберд 48, 3307
 e-mail: info.syunikpsdisp@yahoo.com

☎ +374 285 5-37-12, 5-44-45, +374 91 20-83-25
 ☎ +374 285 5-37-12, 5-44-45, +374 91 20-83-25
 ☎ +374 285 5-37-12, 5-44-45, +374 91 20-83-25

ՀՎՀՀ 09407988
 «ՎՏԲ_Հայաստան»
 Կապանի մասնաճյուղ
 Հ/Հ 160224578015

N 951 08.08.2012թ.

Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի
 Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Ա. Սաքունցին

Հարգելի պ-ն Սաքունց.

Ի պատասխան Ձեր թիվ Ե/2012-24.07/ գրությանը, տրված 24.07.2012թ, կից ներկայացնում ենք տեղեկատվություն դիսպանսերի ընթացիկ, կապիտալ ծախսերի, ինչպես նաև մատուցվող ծառայությունների մասին՝ ըստ կից աղյուսակների:

Առդիր՝ 3 (երեք) թերթ:

ՄՄՆՀԴ ՓԲԸ տնօրեն

Ա. Վարդանյան

Աղյուսակ 1

N	Ընթացիկ ծախսեր	Հիվանդանոցային					Արտահիվանդանոցային				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Աշխատավարձ	40585,0	42448,0	42572,0	49548,0	24904,0	x	x	x	x	x
2	Դեղորայք	4495,0	5372,0	5750,0	4000,0	2359,0	x	x	x	x	x
3	Սնունդ	7017,0	6525,0	6300,0	7000,0	3093,0	x	x	x	x	x
4	Անկողնային պարագաներ	300,0	376,0	x	x	x	x	x	x	x	x
5	Հիգիենայի պարագաներ	60,0	82,0	75,0	67,0	33,0	x	x	x	x	x
6	Հանդերձանք	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	Սարքերի և սարքավորումների ընթացիկ սպասարկում և վերանորոգում	30,0	42,0	51,0	630,0	72,0	x	x	x	x	
8	Այլ ծախսեր	23839,0	24628,0	19137,0	21079,0	10629,0	x	x	x	x	x

Աղյուսակ 2

N	Կապիտալ ծախսեր	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
		Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը	Աղբյուրը
1	Սարքեր և սարքավորումներ	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2	Շենքեր և շինություններ	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3	Այլ հիմնական միջոցներ	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Աղյուսակ 3.1

2008 թվական						
N	Ծառայություններ ¹	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդանոցի սրացման բուժում	X	X	X	X	X
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	253	8109	4950	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	0	0	4950	0
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	42	10460	3150	10460
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով	X	X	X	X	X
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	73	1196	5560	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ	X	X	X	X	X
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	9	26	4950	9

¹ Այն ծառայությունների դիմաց, որոնք հաստատությունը չի մատուցում, խնդրում եմ դնել X նշանը:

Աղյուսակ 3.2

2009 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում	X	X	X	X	X
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	241	6119	5350	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	0	0	5350	0
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	44	12088	3400	12088
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով	X	X	X	X	X
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	67	971	6000	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ	X	X	X	X	X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	10	38	5350	8,3

Աղյուսակ 3.3

2010 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում	հիվանդ	28	1341	5350	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	234	4453	5350	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	10	598	5350	598
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	46	10903	3400	10903
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով	X	X	X	X	X
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	82	1006	6000	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ	X	X	X	X	X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	1	2	5350	8

Աղյուսակ 3.4

2011 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում	դեպք	68	2967	5900	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	դեպք	173	2699	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	15	1084	5900	1084
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	42	10736	3750	10736
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով	ախտորոշում	6	13	3750	8
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	դեպք	64	752	6600	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ	X	X	X	X	X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	ախտորոշում	5	27	5900	8

Աղյուսակ 3.5

2012 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում	դեպք	58	1976	5900	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	դեպք	114	1934	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	11	635	5900	635
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	34	5644	3750	5644
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով	ախտորոշում	23	125	3750	8
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	դեպք	37	439	6600	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ	X	X	X	X	X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	ախտորոշում	0	0	5900	7,6

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶԱՅԻՆ
ՀՈԳԵՆՅԱՐԴԱԲԱՆԱԿԱՆ
ԴԻՍՊԱՆՍԵՐ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՓԱԿ
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ЛОРИЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ
ПСИХОНЕВРОЛОГИЧЕСКИЙ
ДИСПАНСЕР
ЗАКРЫТОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

☒ ՀՀ ք. Վանաձոր, Նժդեհի 57
« 06 » 09 2012 թ.
No 01/538

РА г.Ванадзор ул.Нждеа 57
тел. 2-01-88 2-41-63

Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակի
Ճախագահ Ա.Սարունցին

ՀԱՐԳԵԼԻ ՊԱՐՈՆ ՍԱՔՈՒՆՑ

Ի պատասխան Ձեր 24.07.2012թ. թիվ Ե/2012-27.07/252 հարցման
ներկայացնում եմ տեղեկատվություն «Լոռու մարզային հոգեոյարդաբանական
դիսպանսեր» ՊՓԲԸ ընթացիկ, կապիտալ ծախսերի և մատուցվող
ծառայությունների մասին:

Կից ներկայացնում եմ ՀՀ ԱՆ հետ կնքված /2008-2012թթ/ պայմանագրերի
պատճենները:

Հարգանքով՝

Դիսպանսերի տնօրեն

/Գ.Ա.Քալանթարյան/

Աղյուսակ 1

N	Ընթացիկ ծախսեր	Հիվանդանոցային					Արտահիվանդանոցային				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Աշխատավարձ	21303,0	22664,0	23721,0	25520,0	12988	14360,0	15069,0	15814,0	17241	8660,0
2	Դեղորայք	4753,9	4678,3	4333,1	4661,5	2321,9	4772,3	4722,2	5763,0	6863,5	2400,0
3	Սևունդ	4772,0	4531,7	4533,1	4832,0	2632,8	x	x	x	x	x
4	Անկողնային պարագաներ	360,4	444,2	377,0	412,6	230,3	x	x	x	x	x
5	Հիգիենայի պարագաներ	285,0	230,9	280,0	302,0	176,0	104,1	190,0	180,0	302,6	120,6
6	Հանդերձանք	205,0	103,0	x	x	x	x	x	x	x	x
7	Մարքերի և սարքավորումների ընթացիկ սպասարկում և վերանորոգում	105,0	210,0	121,0	125,0	237,6	159,0	574,0	359,0	265	229,0
8	Այլ ծախսեր	3450,0	3630,0	4016,0	4180,0	200,1	2208,6	2892,0	3812,0	4005,0	1920,1

Աղյուսակ 2

N	Կապիտալ ծախսեր	2008	Աղբյուրը	2009	Աղբյուրը	2010	Աղբյուրը	2011	Աղբյուրը	2012	Աղբյուրը
1	Մարքեր և սարքավորումներ										
2	Շենքեր և շինություններ										
3	Այլ հիմնական միջոցներ	360,0	սեփ. միջ.	370,0	սեփ. միջ.	486,0	սեփ. միջ.	570,6	սեփ. միջ.	120,0	սեփ. միջ.

Աղյուսակ 3.1

2008 թվական						
N	Ծառայություններ ¹	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Պրաժ Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		153	2950	4950,0	2950
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		121	1990	4950,0	1990
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		7	1842	4950,0	1842
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		10	1536	3150,0	1536
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		2	14	4950,0	14
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		27	189	5560,0	189
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		x	x		x
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		1	7	4950,0	7

¹ Այն ծառայությունների դիմաց, որոնք հաստատությունը չի մատուցում, խնդրում են դնել X նշանը:

Աղյուսակ 3.2

2009 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		125	2469	5350,0	2469
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		83	1774	5350,0	1774
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		5	1313	5350,0	1313
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		13	1737	3400,0	1737
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		2	14	5350,0	14
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		88	1320	6000,0	1320
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		X	X		X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		X	X		X

Աղյուսակ 3.3

2010 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		130	2410	5350,0	2410
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		111	1950	5350,0	1950
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		8	1783	5350,0	1783
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		10	1522	3400,0	1522
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		1	10	5350	10
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		66	940	6000,0	940
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		X	X		X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		X	X		X

Աղյուսակ 3.4

2011 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Չբավարի օրական զինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		120	2176	5900	2176
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		85	1622	5900	1622
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		8	1684	5900	1684
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		16	1736	3750	1736
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		X	X	X	X
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		56	775	6600	775
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		X	X	X	
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		4	28	5900	28

Աղյուսակ 3.5

2012 թվական 6 ամիս						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Չբավարի օրական զինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում		79	1716	5900	1716
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում		58	1310	5900	1310
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում		1	281	5900	281
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք		3	747	3750	747
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով		X	X	X	X
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում		25	303	6600	303
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		X	X	X	X
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		5	27	5900	27

ԳՅՈՒՄՐՈՒ ՀՈԳԵԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Աղյուսակ 1

N	Ընթացիկ ծախսեր	Հիվանդանոցային					Արտահիվանդանոցային				
		2008	2009	2010	2011	2012 7 ամիս	2008	2009	2010	2011	2012 7 ամիս
1	Աշխատավարձ	45972.9	46639.0	48486.9	53449	31513.6	9741.3	9897.0	11296.4	9757.6	5750
2	Դեղորայք	3612.0	4506.2	5513.9	4299.6	2981.6	ՀՀ ԱՆ և ՄՕՀԿ հաշվին				
3	Մնունդ	10223.1	11388.6	12168.6	14514.3	7471.8					
4	Անկողնային պարագաներ	218.2	485.2	340.0	415.0	250					
5	Հիգիենային պարագաներ										
6	Հանդերձանք										
7	Մարքերի և սարքավորումների ընթացիկ սպասարկում և վերանորոգում	0	23	47.5	49.5	18					
8	Այլ ծախսեր	14291.8	14535.5	11320.7	13112.8	12584.0	3303.4	2960.4	1641.5	1292.7	

Աղյուսակ 2

N	Կապիտալ ծախսեր	2008	Աղբյուրը	2009	Աղբյուրը	2010	Աղբյուրը	2011	Աղբյուրը	2012	Աղբյուրը
1	Մարքեր և սարքավորումներ	0		0		0		0		0	
2	Շենքեր և շինություններ	0		0		0		0		0	
3	Այլ հիմնական միջոցներ	0		0		0		0		0	

Աղյուսակ 3.1

2008 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական քանակը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	193	4421	4950	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	30	789	4950	փաստացի օրերի դիմաց
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	363	11956	3150	փաստացի օրերի դիմաց
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	130	2322	5560	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ		0	0	0	
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	1	12	4950	9

Աղյուսակ 3.2

2009 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական քանակը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	117	2517	4950	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	12	387	4950	փաստացի օրերի դիմաց
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	255	8659	3150	փաստացի օրերի դիմաց
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	74	1198	5513	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	2	14	4950	9

Աղյուսակ 3.3

2010 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական քանակը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	185	3978	5350	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	36	1089	5350	փաստացի օրերի դիմաց
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	269	9676	3400	փաստացի օրերի դիմաց
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	100	1589	5900	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	2	11	4950	9

Աղյուսակ 3.4

2011 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական քանակը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում	հիվանդ	32	1167	5900	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	126	2501	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	46	1810	5900	փաստացի օրերի դիմաց
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	219	11630	3750	փաստացի օրերի դիմաց
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	92	1300	6600	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում					

01.08.2012թ. դրությամբ						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական քանակը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում	հիվանդ	26	877	5900	36
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	հիվանդ	74	1244	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	օր	49	1592	5900	փաստացի օրերի դիմաց
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	օր	196	7064	3750	փաստացի օրերի դիմաց
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում	հիվանդ	46	683	6600	20
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում	հիվանդ	4	30	4950	9

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
СЕВАНСКАЯ
ПСИХИАТРИЧЕСКАЯ БОЛЬНИЦА
АОЗТ

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF HEALTH
SEVAN
PSYCHIATRIC HOSPITAL
SCSC

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՌՈՂՋԱՊԱԳՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՍԵՎԱՆԻ ՀՈԳԵԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑ ՓԲԸ

378610 ք.Սևան
378610 Sevan
378610 Севан
0-75

tel.0-261-2-34-00
0-261-2-21-01
E-mail: sevanihh@mail.ru

Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակի նախագահ
պարոն Ա. Սաքունցին

Ձեր 24.07.2012թ.-ի թիվ Ե/2012-24.07/255 գրության համաձայն Ձեզ ենք տրամադրում <<Սևանի հոգեբուժական հիվանդանոց>> ՓԲԸ-ի ընթացիկ, կապիտալ ծախսերի, ինչպես նաև մատուցվող ծառայությունների մասին՝ ըսկ կից աղյուսակների տեղեկատվությունը, ինչպես նաև << առողջապահության նախարարության հետ կնքված պայմանագրերի կրկնօրինակները՝ 2008, 2009, 2010, 2011 և 2012 թվականների:

ՏՆՕՐԵՆ՝

Գ.Հ. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Աղյուսակ 1

N	Ընթացիկ ծախսեր	Հիվանդանոցային					Արտահիվանդանոցային				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Աշխատավարձ	176875.8	227467.2	205218.5	222324.8	110431.4	17712.6	20229.4	20299.5	22272.8	10328.9
2	Դեղորայք	11219.4	8473.9	9231	5576.5	3108.4	18716.5	19210.6	19100.2	20812.1	9642.4
3	Մուտնդ	142180.8	126571	129000	138965.8	77142.2	x	x	x	x	x
4	Անկողնային պարագաներ	28152.9	19908	20650	32950.5	18542	x	x	x	x	x
5	Հիգիենայի պարագաներ	3000	3900	5600	2800	3617.3	260	202	209	200	120
6	Հանդերձանք	34002	40359	38350	49425	47446	x	x	x	x	x
7	Սարքերի և սարքավորումների ընթացիկ սպասարկում և վերանորոգում	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8	Այլ ծախսեր	82031.6	61463.4	57475	62100.7	41848.6	x	x	x	x	x

Աղյուսակ 2

N	Կապիտալ ծախսեր	2008	Աղբյուր	2009	Աղբյուր	2010	Աղբյուր	2011	Աղբյուր	2012	Աղբյուր
1	Սարքեր և սարքավորումներ	x	Պետ- բյուջե	x	Պետ- բյուջե	x	Պետ- բյուջե	72	Պետ- բյուջե	x	Պետ- բյուջե
2	Շենքեր և շինություններ	8800		7816.8		7456		13015.4		458.8	
3	Այլ հիմնական միջոցներ	3358		15814.9		15202		19173.4		1875.9	

Աղյուսակ 3.1

2008 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդանոցային քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	մարդ	138	3271	4950	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	մարդ	8	2007	3150	366
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մարդ	419	155388	3150	366
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդանոցների բուժում					
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում					

Աղյուսակ 3.2

2009 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	մարդ	201	4864	4950	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	մարդ	10	2416	3150	365
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մարդ	427	161464	3150	365
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում					
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում					

Աղյուսակ 3.3

2010 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	մարդ	119	2748	5350	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	մարդ	11	3010	3400	365
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մարդ	412	152631	3400	365
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում					
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում					

Աղյուսակ 3.4

2011 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	մարդ	38	847	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	մարդ	12	3256	3750	365
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մարդ	387	151790	3750	365
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում					
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում					

Աղյուսակ 3.5

2012 թվական						
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում					
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում	մարդ	38	739	5900	24
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում	մարդ	10	1384	3750	182
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մարդ	427	71834	3750	182
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով					
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում					
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ					
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում					

**ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՍԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ**

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՅ՝ Ա. ՍԱՔՈՒՆՅԻՆ

Ձեզ ենք ներկայացնում տեղեկատվություն „Ակադեմիկոս Ա. Հայրիյանի անվան Արմաշի Առողջության Կենտրոն,, ՓԲԸ – ի ընթացիկ, կապիտալ ծախսերի, ինչպես նաև մատուցվող ծառայությունների մասին՝ ըստ կից աղյուսակների:

Հարգանքներով՝

Տնօրեն

Լ. Հայրիյան

Աղյուսակ 1

N	Ընթացիկ ծախսեր	Հիվանդանոցային				Արտահիվանդանոցային					
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Աշխատավարձ	32814.0	36437.0	39522.0	44454.0	22185.0	3540.0	4083.0	4428.0	4800.0	2616.0
2	Դեղորայք	10803.0	7660.0	9870.0	6500.0	5720.0	728.0	1350.0	1430.0	1556.0	745.5
3	Մնուկ	30850.0	30200.0	29650.0	31820.0	16920.0					
4	Անկողնային պարագաներ	980.0	840.0	650.0	1450.0						
5	Հիգիենայի պարագաներ	880.0	1100.0	1200.0	1320.0	625.0					
6	Հանդերձանք	580.0	650.0	550.0	660.6	310.5					
7	Մարքերի և սարքավորումների ընթացիկ սպասարկում և վերանորոգում	780.0	820.0	503.0	560.7	341.0					
8	Այլ ծախսեր	36625.0	37882.0	31122.0	30520.7	3537.5					

Աղյուսակ 2

N	Կապիտալ ծախսեր	2008	Աղյուսակ	2009	Աղյուսակ	2010	Աղյուսակ	2011	Աղյուսակ	2012
1	Մարքեր և սարքավորումներ									
2	Շենքեր և շինություններ									
3	Այլ հիմնական միջոցներ									

Աղյուսակ 3.1

2008 թվական							
N	Ծառայություններ ¹	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը	
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. սրացման բուժում						
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում						
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում						
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	ն/օր	164	33380	3400/3150	33380	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով						
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում						
7	Դատաբժշկական փորձաքննական ծառայություններ						
8	ԲՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		8				

¹ Այն ծառայությունների դիմաց, որոնք հաստատությունը չի մատուցում, խնդրում եմ դնել X նշանը:

Աղյուսակ 3.2

2009 թվական							
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը	
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. արագման բուժում						
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում						
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում						
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մ/օր	155	32614	3400	32614	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով						
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում						
7	Դատաբժկական փորձաքննական ծառայություններ						
8	FՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		9				

Աղյուսակ 3.3

2010 թվական							
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը	
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. արագման բուժում						
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում						
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում						
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	մ/օր	144	29367	3400	29367	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով						
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում						
7	Դատաբժկական փորձաքննական ծառայություններ						
8	FՄՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		12				

Աղյուսակ 3.4

2011 թվական							
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը	
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. արագման բուժում						
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում						

3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում						
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	ն/օր	145	28986	3750	28986	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով						
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում						
7	Դատաբժշկական վերլուծական ծառայություններ						
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		8				

Աղյուսակ 3.5

2012 թվական							
N	Ծառայություններ	Չ/Մ	Հիվանդների քանակը	Ընդհանուր օրերի քանակը	Միավորի օրական գինը	Ֆինանսավորվող օրերի առավելագույն թիվը	
1	Քրոնիկ հոգեկան հիվ. արացման բուժում						
2	Հոգեբուժական՝ սուր դեպքերի բուժում						
3	Հոգեբուժական հարկադիր բուժում						
4	Քրոնիկ հոգեկան հիվանդի խնամք	ն/օր	124	15675	3750	15675	
5	Հետազոտում հիվանդանոցային պայմաններում ախտորոշման նպատակով						
6	Նարկոլոգիական հիվանդների բուժում						
7	Դատաբժշկական վերլուծական ծառայություններ						
8	ԲՍՓՀ հետազոտում՝ հիվանդանոցային պայմաններում		4				

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿՎԱՐ**

Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Կառավարական տուն N 3

հեռ. (+ 374 10) 56 43 20
ֆաքս (+ 374 10) 52 68 44
էլ. փոստ info@moh.am

04-02.2019 թվական / 1014-13
Ձեր N _____

**ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱՁՈՐԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՐԹՈՒՐ ՍԱՔՈՒՆՑԻՆ**

Հարգելի պարոն Սաքունց

Ի պատասխան ՀՀ առողջապահության նախարարին ուղղված Ձեր 01.19.2013 թվականի թիվ Ե/2013-19.01/16 գրության հայտնում եմ, որ պետական պատվերի շրջանակներում իրականացվող նյարդահոգեբուժական ծառայությունների գները հաստատվում են ՀՀ առողջապահության նախարարի հրամանով և սահմանված կարգով ներկայացվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարի համաձայնեցմանը: Գները հաշվարկվում են ելնելով հիվանդանոցային մեկ օրվա միջին ծախսերի, հիվանդանոցային բուժօգնության տվյալ տեսակի բարդության գործակցի և բուժօգնության տվյալ տեսակի բուժման միջին տևողության (օրեր) արտադրյալով: Հիվանդանոցային բուժօգնության գները և թույլատրված ծառայությունների կողերը արտացոլվում են պետական պատվերի վերաբերյալ ՀՀ առողջապահության նախարարության և նյարդահոգեբուժական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների միջև կնքված ամենամյա պայմանագրերում: Բուժօգնության ծառայության կողերը համարանշվում են հիվանդությունների միջազգային դասակարգիչի կողերի հիման վրա:

Գների հաշվարկման և ծառայությունների կողավորման վերաբերյալ Ձեզ հետաքրքրող առավել մանրամասը տեղեկատվություն կարող եք ստանալ ՀՀ առողջապահության նախարարության աշխատակազմի պետական առողջապահական գործակալությունում (ք. Երևան, Գ. Հովսեփյան 10, հեռ. 65-43-72, E-mail: info@moh.am Կարլեն Անտոնյան):

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ՍՈՒՐԵՆ ՔՐՄՈՅԱՆ

Կատարող ՀՀ ԱՆ աշխատակազմի
ՊԱԳ-ի պետի տեղակալ՝ Կարլեն Անտոնյան
Հեռախոս՝ 65-43-72

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՀՈԳԵԲՈՒԺԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

375071 Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Նուբարաշեն
375071 Республика Армения, Ереван, Нубарашен
Nubarashen, 375071 Yerevan, Republic of Armenia

Tel: (374 1) 47-53-22

Fax: (374 1) 47-53-22

№ _____ Թ. _____

Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ կազմակերպության
նախագահ պարոն՝ Ա. Սաքունցին

Հարգելի պարոն՝ Սաքունց.

Մեր կողմից ներկայացված 08.08.2012թ թիվ 518 գրության հետ ներկայացվել է ՀՀ
առողջապահության նախարարության և ՀՀ ԱՆ Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն ՓԲԸ-ի
միջև 2008թ, 2011թ և 2012թ կնքված պայմանագրերի հավելված 2-ը և հավելված 4-ը:

2010 թ դեղորայքի ծախսի զգալի մեծ լինելը պայմանավորված է Մարդասիրական
Օգնության Հունանիտար Կենտրոնի կողմից ստացված անվճար դեղորայքով, որի
ընդհանուր գումարը կազմել է 939927.5հազ դրամ: Այդ թվում ռիսպիրիդոն կոնստաի 1
սրվակի արժեքը 112500 դրամ ընդհանուր գումարով 575404.0հազ դրամ, ֆլուֆենազին
դեկանոզատ՝ 49600.0 հազ.դրամի 1 սրվակի արժեքը 6200դր :

2010թ արտահիվանդանոցային դեղորայքի հետ կապված ծախսը նույնպես պայմանավորված
է Մարդասիրական Օգնության Հունանիտար Կենտրոնի կողմից ստացված դեղորայքի գնով:

2010թ ընդհանուր հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային ծախսի մեծ լինելը
կապված է նույն տարում կատարված վճարովի ծառայության գումարով , որը կազմել է
171000,0 հազ դրամ ի հաշիվ Ավանի և նարկոլոգիական կլինիկաների կողմից տրվող
տեղեկանքների : Նշված գումարի հաշվին կատարվել են լրացուցիչ ծախսեր:

2009թ արտահիվանդանոցային ծառայության պայմանագրային գումարը կազմել է 131457.1
հազ. դրամ և հիվանդանոցային ծառայության նախահաշվային գումարը 960714.9 հազ դրամ,
արդյունքում նախահաշվային գումարը կազմել է 1092172.0 հազ դրամ:

Գլխավոր տնօրեն՝

Սամվել Թորոսյան